

предложа своя версия за етнопортрета на циганина у нас, която, както се подразбира, не претендира за абсолютна пълнота и достоверност. Моята версия е по-скоро опит с благородното предназначение да провокира интерес сред нашето - и българско, и ромско, - население, и особено сред дейците на науката, културата и изкуствата у нас, за да се вникне по-широко и по-дълбоко в истината за бита, душевността и културата на нашите цигани.

Преди да пристъпя към изложение на моята версия бих искал да обърна внимание на няколко неща, без които евентуалната ѝ оценка няма да бъде изградена на основата на предварително изяснени методологически позиции.

Първо. Моята версия се отнася към етнопортрета не на циганите изобщо, а на циганите в нашата страна. Фактът, че циганите у нас са само част от циганите изобщо съвсем не означава, че между тях няма същностно-съдържателна разлика, която да отрича правото да се разработват два етнопортрета - един на циганина изобщо, и друг на циганина по нашите земи. В течение на столетията съвместното съществуване на цигани и българи е дало своето отражение върху бита, душевността и културата на циганите у нас, поради което тяхната етноопределеност не се покрива изцяло и без остатък с етноопределеността на циганската общност и нейните общосветовни измерения.

Второ. Моята версия се отнася предимно до етнопортрета на съвременните цигани в нашата страна. Наистина, в много отношения тя взема под внимание историческото минало, архетектониката на етнопортрета на циганите изобщо, тъй като без това не може да се види и "заснеме" етнопортрета на съвременните цигани у нас. И все пак, етнопортретът на който и да е етнос, макар и като цяло да се отнася към устойчивото, трайното в бита, душевността и културата на портретувания етнос, не може да бъде абсолютно един и същи в различните исторически времена и обстоятелства.

И, **трето.** Моята версия акцентува предимно на битовите, душевните и културните измерения на циганите при тяхното етнопортретуване, без да елиминира и другите страни и съставки на ромската общност в нашата родина.